

Justis- og beredskapsdepartementet

Fylkesmannen har en viktig rolle for å ivareta samfunnssikkerhet og rettssikkerheten til det enkelte individ i samfunnet. På Justis- og beredskapsdepartementets område gjelder rettssikkerhetshensynet siviladministrasjon og borgerrettigheter. Fylkesmannen skal bidra til å gjennomføre og iverksette nasjonal politikk innen samfunnssikkerhet og beredskap.

Siviladministrasjon og borgerrettigheter: Fylkesmannen skal ivareta administrative oppgaver tilknyttet bl.a. forliksrådene, tilsynsrådene i fengslene og kommunale politivedtekter. Videre skal Fylkesmannen treffe vedtak i førsteinstans hva gjelder fri rettshjelp og tomtefeste, behandle klager på vedtak etter vergemålsloven, hundeloven og navneloven, i tillegg til at man skal føre tilsyn med overformyndene og forliksrådene. Fylkesmannen har også generelle veiledningsoppgaver overfor kommunene på departementets fagområder, og skal bl.a. holde kurs for overformyndene i fylket.

Samfunnssikkerhet og beredskap: Samfunnssikkerhetsarbeidet skal forebygge de farer som individ og samfunn står overfor i form av ulykker, kriser eller katastrofer samt sikre en god håndtering i tilfelle slike hendelser skulle inntreffe. Målsettingen er at hendelser og kriser skal håndteres raskt og effektivt ved bruk av samfunnets nasjonale ressurser, klare strukturer og ansvarsforhold, og tilstrekkelig kompetanse på alle nivå.

Kgl.res. 18. april 2008 - Instruks for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet til Fylkesmannen og Sysselmannen på Svalbard gir oppgaver og ansvar innen samfunnssikkerhet og beredskap. Departementet vil presisere noen av føringene gitt i instruksen:

- Fylkesmannen skal samordne samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i fylket og ivareta en rolle som pådriver og veileder i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.
- Fylkesmannen skal ta initiativ til og legge til rette for å få utført beredskapsplanlegging, herunder legge til rette for at embetet kan utføre pålagte oppgaver innen samfunnssikkerhet og beredskap.
- Fylkesmannen har ansvar for å samordne, holde oversikt over og informere om samfunnssikkerhet og beredskap i fylket.
- Fylkesmannen skal ha oversikt over risiko- og sårbarhet i fylket.

^o I den forbindelse kan Fylkesmannen innhente nødvendige opplysninger fra alle statlige,

fylkeskommunale og kommunale myndigheter i fylket.

^o Fylkesmannen bør også anmode om nødvendig informasjon fra øvrige aktuelle virksomheter.

- Fylkesmannen skal føre tilsyn med hjemmel i gjeldende lov- og forskriftsverk og gi råd, veilede og være pådriver for målrettet og systematisk arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i fylket.
- Fylkesmannen skal påse at fylkeskommunen og kommunene ivaretar samfunnssikkerhet og beredskap i sin samfunnsplanlegging, for eksempel ved risiko- og sårbarhetsvurderinger.
- Fylkesmannen skal utnevne et fylkesberedskapsråd som skal bidra til å holde oversikt over sikkerhets- og beredskapsarbeidet i fylket.

Under fylkesmannens oppgaver med å planlegge, koordinere og iverksette oppgaver innen samfunnssikkerhet og beredskap overfor kommunene, så vises det spesielt til lov om kommunal beredskapsplikt.

Fylkesmannen skal bistå DSB, Helsedirektoratet og Direktoratet for nødkommunikasjon med innføring av Nødnett i kommunene, ref. Prop.100 S 9. juni 2011.

Fylkesmennene må etter nærmere oppdrag være forberedt på å delta i arbeidet med å tilrettelegge for overføring av tilsyn med brann- og redningsvesenet fra DSB til fylkesmennene.

Arbeidet med samfunnssikkerhet i planlegging etter plan- og bygningsloven skal prioriteres. Kommunene skal ivareta samfunnssikkerhet i all planlegging etter loven og sørge for at risiko- og sårbarhetsforhold utredes i forbindelse med utbyggingsplaner. Etter endringene i plan- og bygningsloven er det spesielt viktig at Fylkesmannen påser at dette blir fulgt opp.

Tilpasning til klimaendringer er en nasjonal satsing på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, jf. NOU 2010:10 "[Tilpassing til eit klima i endring](#)". Med klimatilpasning menes vurderinger og tiltak for å tilpasse natur og samfunn til effektene av nåværende og framtidig klima (FNs klimapanel 2007). Klimatilpasning innebærer å tilpasse seg både ekstreme hendelser og gradvise endringer samt dra nytte av fordelene som følge av et endret klima. Veileder: "Klimatilpasning" er utarbeidet. Hensynet til mulige konsekvenser av fremtidige klimaendringer skal gis spesielt fokus i ROS-analyser, arealforvaltning og krisehåndtering.

Ved hendelser og kriser skal Fylkesmannen iverksette rapportering til DSB. Videre skal behovet for samordnet krisehåndtering vurderes, og det skal være en lav terskel for iverksetting. Det vises til [St.meld. nr. 22 \(2007-2008\) Samfunnssikkerhet](#).

Overordnede referanser til bakgrunnsinformasjon innen samfunnssikkerhet og beredskap:

[Lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret \(sivilbeskyttelsesloven\)](#)

[Forskrift 22. august 2011 nr. 894 om kommunal beredskapsplikt](#)

[Kgl.res. 18. april 2008 instruks om samfunnssikkerhet og beredskapsarbeidet til Fylkesmannen og Sysselmannen på Svalbard](#)

[Prop. 1 S \(2011-2012\) Justis- og politidepartementet](#)

[St.meld. nr. 22 \(2007-2008\) Samfunnssikkerhet](#)

[St.meld. nr. 26 \(2006-2007\) Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand](#)

[St.meld. nr. 35 \(2008-2009\) Brannsikkerhet. Forebygging og brannvesenets redningsoppgaver](#)

BAKGRUNNSINFORMASJON

1. [Ot.prp. nr. 32 \(2007-2008\) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) \(plandelen\)](#)
2. [Ot.prp. nr. 61 \(2008-2009\) Om endringer i lov 17. juli 1953 om sivilforsvaret mv \(innføring av kommunal beredskapsplikt\)](#)
3. [St.meld. nr. 24 \(2005-2006\) Oppfølging av oppmodingsvedtak nr. 478 \(2004-2005\) – strukturen til klareringsstyresmakta](#)
4. [St.prp. nr. 30 \(2006-2007\) Om igangsettelse av første utbyggingstrinn for nytt digitalt nødnett](#)
5. [St. prp. nr. 83 \(2008-2009\) om fullmakt for Kongen til å øke kostnadsrammen for første byggetrinn av Nødnett](#)
6. [Innst. S. nr. 49 \(2004-2005\) Innstilling fra forsvarskomiteen om samfunnssikkerhet og sivil-militært samarbeid](#)
7. [Innst. S. nr. 265 \(2004-2005\) Innstilling fra forsvarskomiteen om flodbølgekatastrofen i Sør-Asia og sentral krisehåndtering](#)
8. [Lov 15. desember 1950 om særlige rådgjerder under krig, krigsfare og liknende forhold](#)
9. [Lov 29. juni 1951 om militære rekvisisjoner](#)
10. [Lov 17. juli 1953 om Heimevernet](#)
11. [Lov 14. desember 1956 om forsynings- og beredskapstiltak](#)
12. [Lov 12. mai 1972 om atomenergivirksomhet \(atomenergiloven\).](#)
13. [Lov 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om atomavfall \(forurensningsloven\).](#)
14. [Lov 8. juni 1984 om havner og farvann](#)
15. [Lov 25. mars 1994 om sikring mot og erstatning for naturskader \(naturskadeloven\)](#)
16. [Lov 12. mai 2000 om strålevern og bruk av stråling.](#)
17. [Lov 23. juni 2000 om helsemessig og sosial beredskap.](#)
18. [Lov 14. juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver \(brann- og eksplosjonsvernloven\)](#)
19. [Lov av 1. januar 2003 om yrkestransport med motorvogn og fartøy](#)
20. [Lov 27. juni 2008 om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\)](#)
21. [Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste \(sikkerhetsloven\).](#)
22. [Forskrift 12. juli 1990 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. \(energilovforskriften\)](#)
23. [Forskrift 6. juni 1997 for arbeidet med bygg- og anleggsberedskap](#)
24. [Forskrift 3. august 1999 om leveranseplanlegging av varer og tjenester til enheter i Totalforsvaret](#)
25. [Forskrift 17. september 1999 om militære rekvisisjoner](#)
26. [Forskrift 23. juli 2001 om krav til beredkapsplanlegging og beredkapsarbeid etter lov om helsemessig og sosial beredskap.](#)
27. [Forskrift 4. desember 2001 om vannforsyning og drikkevann](#)
28. [Forskrift 17. desember 2001 nr. 1421 om planlegging og gjennomføring av rekvisisjon av kraft og tvangsmessige leveringsinnskrenkninger ved kraftrasjonering.](#)
29. [Forskrift 16. desember 2002 om beredskap i kraftforsyningen](#)
30. [Forskrift 16. februar 2004 om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste \(ekomforskriften\)](#)
31. [Forskrift 23. juni 2004 om sikkerhet og terrorberedskap i norske havner](#)
32. [Forskrift 14. juni 2005 om sivil transportberedskap](#)
33. [Forskrift 17. juni 2005 Storulykeforskriften](#)
34. [Forskrift 3. juli 2007 om sikring av havner og havneterminaler mot terror mv.](#)
35. [Forskrift 26. juni 2009 om konsekvensutredninger](#)
36. [Forskrift 18. desember 2009 om sikkerhet med vassdragsanlegg \(Damsikkerhetsforskriften\)](#)
37. [Endringsforskrift til teknisk forskrift TEK](#)
38. [Forskrift av 22. oktober 2010 Objektsikkerhet](#)
39. Retningslinjer for etablering og forhåndsutskrivning av personell til det sivile ledelsesapparat i krig, kgl.res. 17. januar 1986

40. Retningslinjer for regionalt samordningsansvar ved kriser og katastrofer i fred, kgl.res. 12. desember 1997
41. Retningslinjer for Forsvarets bistand i forbindelse med fylkesmannens samordningsansvar ved kriser og katastrofer i fred, FD/JD 30. september 1998
42. Retningslinjer for varslings- og rapporteringsprosedyrer i fredstid, DSB 1. januar 2001
43. [Retningslinjer for planlegging og utbygging i fareområder og langs vassdrag, NVE 2008, sist revidert 5. mars 2009](#)
44. [Retningslinjer for fylkesmannens bruk av innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven](#)
45. [Veileder for kommunale risiko- og sårbarhetsanalyser, 1994](#)
46. Se 48
47. [Veileder i informasjonsberedskap og strategisk krisekommunikasjon, DSB 2007](#)
48. [Veileder for systematisk samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid i kommunene, DSB 2001](#)
49. [Veileder i kriseplanlegging for kommunens kriseledelse](#)
50. [Temaveileder; Samfunnssikkerhet i arealplanlegging. Kartlegging av risiko og sårbarhet.](#)
51. [Temaveiledning HO-1/2008 Utbygging i fareområder](#)
52. [Kortveilederen: Planlegging etter plan og bygningsloven. MD 2009.](#)
53. [Veileder i klimatilpasning, 2010](#)
54. GS-1/01 Rundskriv om fylkesmannens praktisering av innsigelsesinstituttet på beredskapsområdet, DSB 2001 - Utdatert.
55. [Rundskriv T-2/09 Ikraftsetting av ny plandel i plan- og bygningsloven](#)
56. [Samfunnssikkerhet i arealplanleggingen - kartlegging av risiko og sårbarhet, veileder fra DSB av september 2008](#)
57. [Fylkesmannens klimaarbeid](#) (DSB og SFT 2009)
58. [Klimatilpasning i Norge - Regjeringens arbeid med tilpasning til klimaendringene.](#)
59. [Regjeringens strategi for forebygging - 2009.](#)
60. [Ulykker i Norge - Nasjonal strategi for forebygging av ulykker som medfører personskade 2009-2014](#)
61. [Strategi for å redusere radoneksponeringen i Norge \(juli 2009\)](#)
62. [Seveso II-direktivet](#) (EUs rådsdirektiv 96/82/EC) Artikkel 11 og 12
63. Regler for fritak for og utsettelse med fremmøte i Forsvaret ved mobilisering, kgl.res. 9. august 1974
64. Reglement for forberedelse av rekvirering av bygninger til Totalforsvaret ved beredskap og i krig, kgl. res. 17. januar 1986
65. Instruks for Regjeringens press- og informasjonstjeneste, kgl.res. 16. september 1988
66. Reglement for rekvisisjoner til sivile formål ved beredskap og i krig, kgl. res. 11. oktober 1991
67. Sivilt beredskapssystem (SBS), kgl.res. 29. april 2005 (1. desember 1998)
68. Krav vedrørende etablering av kriseledelsesapparatet ved fylkesmannsembetene på bakgrunn av retningslinjer fastsatt ved kgl.res. av 12.12.97, DSB 30. mars 1998
69. [Kgl.res. 17. februar 2006 Atomberedskap, sentral og regional organisering](#)
70. [Plangrunnlag for kommunal atomberedskap – revidert oktober 2008.](#)
71. [Kgl. res. 18. april 2008 - Instruks for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet til Fylkesmannen og Sysselmannen på Svalbard](#)
72. Direktiv om forberedelse og gjennomføring av spredning av livs- og krigsviktige ressurser, DSB 11. mai 1987
73. Direktiv for planlegging og gjennomføring av økonomiske ødeleggelse, Forsvarssjefen 1. januar 1989
74. Direktiv for logistikk, Forsvarssjefen 1. januar 1996
75. [Øvelsesmodell i krisehåndtering for strategisk ledelse](#), DSB 2003
76. [Håndtering av ulike risikosituasjoner i kommunene - en eksempelsamling](#)
77. Avtale om samarbeid om lokalradiostasjoners virksomhet under kriser og katastrofer, JD 10. desember 2001

78. Forberedelser til å overta samordningsansvaret fra politiet i forbindelse med fredskriser, DSB 28. april 1999
79. Prinsipper for sivil logistikkstøtte til Forsvaret, fastsatt 23. juli 1998 (jf. DSBs brev 1. desember 1998)
80. Forberedelser til å overta samordningsansvaret fra politiet i forbindelse med fredskriser, DSB 28. april 1999.
81. Direktoratet for Nødkommunikasjon www.dinkom.no/
82. [NVEs øvelseskalender](#) (avstemt mot DSBs øvelsekalender)
83. Retningslinjer nr 2- 2011: Flaum og skredfare i arealplanar <http://nve.no>
84. Veiledning om kommunal beredskapsplikt

Resultatområde 51 Siviladministrasjon

51.2 Vergemålsloven

Oppdrag

- Behandle klager på vedtak.
- Føre tilsyn med overformynderne. Desidere overformynderienes regnskap og hjelpevergeregnskap.
- Holde kurs for overformynderne i fylket.
- Forberede ikrafttredelse av en ny vergemålsorganisasjon

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Fylkesmennene har også fått fullmakt til å belaste kap. 469 Vergemålsordningen, post 01 Driftsutgifter med til sammen 31, 25 mill. kroner.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 22. april 1927 nr. 3: Lov om vergemål for umyndige](#)
- [Lov 28. november 1898: Lov om umyndiggjørelse.](#)
- [Forskrift 27. juni 1975 nr. 9516: Forskrifter om føring av overformynder- og vergeregnskaper, revisjon m.v](#)
- [Forskrift 27. juni 1975 nr. 9517: Forskrift om oppbevaring m.m. i bank av verdipapirer og bankbøker under overformynderiets forvaltning](#)
- [Forskrift 14. desember 1990 nr. 989: Forskrift om fastsettelse av forvaltningsavgiften etter vergemålsloven](#)
- [Forskrift 8. februar 2000 nr. 118: Forskrift om grense for når overformynderiet skal forvalte umyndiges midler](#)
- [Forskrift 8. februar 2000 nr. 119: Forskrift om plassering av umyndiges midler](#)
- Justisdepartementets håndbok for overformynderiene m/rundskriv, samt veiledninger til verger og overformynderiene om enslige mindreårige asylsøkere
- [NOU 2004:16 Vergemål](#)
- [Ot.prp. nr. 110 \(2008-2009\) om lov om vergemål \(vergemålsloven\)](#)
- [Innst. 154 L \(2009-2010\) Innstilling frå justiskomiteen om lov om vergemål \(vergemålsloven\)](#)
- [Lov 26. mars 2010 nr. 9 om vergemål \(vergemålsloven\)](#)

Resultatkrav

- Fylkesmannen skal påse at overformynderiene oppfyller sine plikter etter vergemålsloven og forvaltningsloven. Herunder må det sørges for at overformynderiene gir verger og hjelpeverger den nødvendige opplæring og veiledning. Det er viktig at Fylkesmannen iverksetter konkrete tiltak for å ivareta tilsyns- og veiledningsplikten etter loven, og ikke nøyer seg med den kontrollen som foretas gjennom Fylkesmannens desisjon av overformynderiets regnskap. Eksempler på slike tiltak kan være kurs for overformynderne og planlagte besøk i overformynderiene, hvor en blant annet går gjennom overformynderiets rutiner, saksbehandling osv.
- Fylkesmannen skal ved ikrafttredelse av ny vergemålslov bli ny lokal vergemålsmyndighet etter § 6 i loven. Med godkjent gjennomføringsplan og foreslått bevilgning i statsbudsjettet, starter nå oppbyggingen av den nye vergemålsforvaltningen i det enkelte fylke og fylkesmannsembete.
- Fylkesmannen skal videre

a) Formidle informasjon til kommunene om statens planer for gjennomføring av vergemålsreformen, og konsekvenser og oppgaver for kommunene i den forbindelse

b) Utarbeide organisasjons- og bemanningsplan for vergemålsfunksjonen i det enkelte embete

c) Avklare behov for lokaler for den nye organisasjonen og ta kontakt med JD hvis løsningen synes å utløse husleiekostnader utover hva som ligger i tildelte budsjetterrammer

d) Avklare lederansvaret for vergemål i embetet, eventuelt å rekruttere leder. Det legges til grunn at leder for vergemål i embetet skal delta i nasjonal prosjektgruppe for gjennomføringsprosjektet

e) Utarbeide egen prosjektplan som viser framdrift og ansvar for de oppgaver som skal løses i eget embete fram mot målsatt tidspunkt for ikrafttredelse av ny vergemålslov 1.7.2013

f) Når resultatet fra det sentrale Samarbeidsutvalget for virksomhetsoverdragelse og personaloverføring fra kommunene foreligger og er behandlet av FAD/JD, ta kontakt med kommunene i eget fylke for å gjennomføre definert prosess med identifisering av ansatte med rett til jobb i staten, vurdering av innplassering i egen organisasjonsplan, utarbeidelse av tilbud om stilling m.m.

g) Når arbeidet i punktet over er fullført, fortsette rekrutteringen av ytterligere medarbeidere ut fra egen organisasjonsplan og prioriterte behov, innenfor tildelte budsjetterrammer. Dette arbeidet går også inn i 2013.

h) Ta kontakt med kommunene for å få oversikt over løpende vergemål og tilknyttede verger og representanter.

i) Starte registreringen av vergemål og verger i vergemålsregisteret i tråd med framdrift og definisjoner som fastsettes av det sentrale vergemålsprosjektet

j) Etablere kontakt med dagens verger og gi dem motivasjon, informasjon og opplæring for å kunne fortsette i den nye vergemålsordningen

k) Bidra lokalt med informasjon til interessentene i vergemålsreformen

l) Starte arbeidet med oppbygging av system for internkontroll for vergemålsområdet internt i

embetet

m) Andre oppgaver som underveis tildeles av departementet eller oppgaver fylkesmannen av eget tiltak finner å måtte løse

Rapportering

Antall behandlede saker og antall tilsyn i foregående år skal rapporteres i årsrapporten.

51.3 Forliksrådene

Oppdrag

- Oppnevne medlemmer og varamedlemmer til forliksrådene etter valg foretatt av kommunestyret. Når kommunestyret har foretatt valg av forliksrådsmedlemmer, skal valget innberettes til Fylkesmannen. Fylkesmannen kontrollerer om valget er lovlig og utferdiger deretter oppnevningen av de som er valgt, jf. domstoloven § 58. Dersom noen har forfall slik at forliksrådet ikke kan holde beslutningsdyktig møte, kan Fylkesmannen oppnevne stedfortredere for kortere tid eller for den enkelte sak.
- Påse at forliksrådsmedlemmene signerer forsikringen og at denne sendes inn til Fylkesmannen, jf. domstoloven § 60. Forsikringene oppbevares av Fylkesmannen.
- Føre tilsyn med de administrative sidene ved forliksrådenes virksomhet, jf. domstoloven § 58. Det må tas i betraktning at forliksrådene er meklingsinstitusjoner med begrenset domsmyndighet, jf. domstoloven § 1, og er uavhengige i sin virksomhet. Fylkesmannen skal følge opp mangelfull virksomhet eller kritikkverdige forhold på et generelt grunnlag og i samsvar med gjeldende regelverk. Fylkesmannen skal følge opp henvendelser fra forliksrådene selv, kommuneadministrasjonen, og eventuelt videreformidle henvendelser til Justisdepartementet.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Domstoloven av 13. august 1915 nr. 5 §§ 58 og 59](#)
- [Domstoloven av 13. august 1915 nr. 5 § 58, 2. ledd jf. §§ 27 og 28](#)
- Rundskriv G 05/2006 om forliksrådene og sekretariatet (oppdatert 1. mai 2008): <http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/rundskriv/2006/rundskriv-g-052006.html?id=109596>
- JDs brosjyre/veiledning publisert 19. sept. 2007 "Valg av forliksrådsmedlemmer og skjønnsmenn": http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/Veiledninger_brosjyrer/2007/Valg-av-forlikradsmedlemmer-og-skjonns.html?id=481294

Resultatkrav

- Føre et kvalitetssikkert tilsyn under hensyn til forliksrådenes uavhengighet.
- Foreta tidsriktig oppnevning og se til at de som oppnevnes som forliksrådsmedlemmer tilfredsstiller lovens krav tilandel og signerer forsikringen.

Rapportering

- Fylkesmannen skal i årsrapporten oppgi antall tilsynssaker og kort nevne hva tilsynene har gått ut på

51.5 Tomtefesteloven

Oppdrag

- Avgjøre enkeltsaker vedrørende krav fra fester om innløsning av festetomter etter tomtefesteloven, herunder behandle søknader om oppreising for fristoversittelse, jf. tomtefesteloven § 36 annet ledd, og avgjøre hva som skal følge med ved innløsning ved punktfeste og i område der det er festet bort tomter til fritidshus etter en samlet plan, jf. tomtefesteloven § 37
- Foreta forberedende saksbehandling og innhente uttalelser for å kunne vurdere om det skal gis samtykke til innløsning av festetomt for visse eldre festesaker.
- Forberede klagesaker til Statens sivilrettsforvaltning

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 20. desember 1996 nr. 106: Lov om tomtefeste](#)
- [Forskrift 8. juni 2001 nr. 570: Forskrift om tomtefeste m.m.](#)
- [Forskrift 15. oktober 2004 nr. 1338: Forskrift om overgangsregler ved ikraftsetting av lov 2. juli 2004 nr 63 om endringer i lov 20. desember 1996 nr 106 om tomtefeste mv.](#)
- [Justisdepartementet rundskriv G-1/87](#)
- [Justisdepartementet rundskriv G-95/88](#)
- [Rundskriv G-23/01 Innløsning av festetomt etter Tomtefesteloven 20 desember 1996 nr. 106 §§ 32 og 33](#)

Resultatkrav

- Effektiv og kvalitetssikker saksbehandling.

Rapportering

- Ingen

Resultatområde 52 Borgerrettigheter

52.1 Fri rettshjelp

Oppdrag

- Behandle søknader om fri sakførsel og fritt rettsråd etter rettshjelpsloven, herunder:

° Avgjøre søknad om fritt rettsråd, jf. rettshjelpsloven §§ 11 og 12, jf. § 14 og rettshjelpsforskriften kap. 3.

° Avgjøre søknad om fri sakførsel i saker som faller inn under rettshjelpsloven § 16 tredje ledd, jf. rettshjelpsforskriften § 4-2.

° Avgjøre hvorvidt bevillingen til fri sakførsel skal omfatte saksomkostninger til motparten, jf. rettshjelpsloven § 22 fjerde ledd og rettshjelpsforskriften § 4-3.

° Avgjøre søknad om hvorvidt en fri sakførselbevilling kan utvides til å gjelde bistand til å gjøre myndighetene oppmerksom på generelle forhold som måtte ligge til grunn for saken, samt foreslå endringer og forbedringer av lovregler eller forvaltningspraksis, jf. rettshjelpsloven § 22 femte ledd og rettshjelpsforskriften § 4-3.

° Avgjøre hvorvidt det skal kreves refusjon eller tilbaketrekning av det offentliges utgifter i tilfeller hvor Fylkesmannen, advokat eller rettshjelper har innvilget fri rettshjelp, jf. rettshjelpsloven § 8 og rettshjelpsforskriften § 2-4.

- Føre kontroll med grunnlaget for innvilgelse i saker hvor advokat/rettshjelper har egeninnvilget fritt rettsråd.
- Behandle salæroppgaver i saker hvor advokaten/rettshjelperen eller Fylkesmannen har innvilget fritt rettsråd, jf. salærforskriften § 4 annet ledd.
- Forberedende klagebehandling over egne vedtak etter rettshjelpsloven
- Fylkesmannen i Finnmark forvalter midlene som tildeles Rettshjelpskontoret Indre Finnmark fra Justisdepartementet

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 13. juni 1980 nr. 35: Lov om fri rettshjelp](#)
- [Forskrift av 12. desember 2005 nr. 1443: Forskrift til lov om fri rettshjelp](#)
- [Forskrift av 3. desember 1997 nr. 1441: Forskrift om salær fra det offentlige til advokater m.v.](#)
- [Forskrift av 12. desember 2005 nr. 1442: Forskrift om salær fra det offentlige til advokater m.fl. etter faste satser \(stykkprissatser\) ved fri rettshjelp og i straffesaker](#)
- [Rundskriv G-12/05 om fri rettshjelp](#)

Resultatkrav

- Effektiv og kvalitetssikker saksbehandling.
- Behandling av søknader og salæroppgaver som benytter elektronisk skjemaløsning kan i rimelig utstrekning prioriteres, såfremt dette ikke innebærer urimelig lang saksbehandlingstid før øvrige saker.

Rapportering

- Det skal rapporteres til Statens sivilrettsforvaltning kvartalsvis i henhold til statistikk skjema for fri rettshjelp.

52.3 Navneloven

Oppdrag

- Behandle klager over vedtak fattet av skattekontorene i henhold til lov om personnavn

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov av 7. juni 2002 nr. 19 om personnavn \(navneloven\)](#)
- [Rundskriv G-20/2002 Om ny navnelov](#)

Resultatkrav

- Effektiv og kvalitetssikker saksbehandling.
- Saker om førstegangs navnevalg for barn skal prioriteres framfor navneendringer for voksne.

Rapportering

Resultatområde 53 Forebyggende samfunnssikkerhet

53.1 Oversikt over regionale samfunnssikkerhetsutfordringer

Oppdrag

- Fylkesmannen skal ha en FylkesROS som gir oversikt over viktige samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige utfordringer i fylket.
- Fylkesmannen skal ha oversikt over aktuelle samarbeidsaktører, hva de kan bidra med i samfunnssikkerhetsarbeidet og involvere dem i arbeidet med FylkesROS.
- Fylkesmannen skal være pådriver for å følge opp funn i FylkesROS.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap.1510)

Bakgrunnsinformasjon

Se ”Bakgrunnsinformasjon”, punktene: 1, 2, 20, 45, 53, 55, 56, 58, 59, 61.

Arbeidsbeskrivelse

I arbeidet med FylkesROS skal fylkesmannen involvere andre aktører i fylket og deres utfordringer på samfunnssikkerhetsområdet. Fylkesberedskapsrådet skal involveres i arbeidet med FylkesROS, og risikobildet bør drøftes i rådet.

Fylkesmannen skal bruke FylkesROS som grunnlag for arbeid med innspill til fylkeskommunens og kommunenes planlegging etter plan- og bygningsloven, i

beredningsplanlegging, tilsyn og øvelser.

Fylkesmannen skal påse at klimaendringer er et av hensynene som legges til grunn i utarbeidelsen av analysene.

Resultatkrav

- Fylkesmannen skal ha en FylkesROS som ikke er eldre enn 4 år.
- Fylkesmannen skal ha en plan for oppfølging av funn i FylkesROS.
- Gjennom arbeidet skal det etableres et regionalt risiko- og sårbarhetsbilde i fylket
- Risiko- og sårbarhetsforhold knyttet til særskilte risikoområder/virksomheter med mer skal diskuteres i fylkesberedskapsrådet.
- Fylkesmannen skal oppdatere FylkesROS i henhold til identifiserte områder som er spesielt sårbare for klimaendringer med særlig vekt på kritisk infrastruktur.

Rapportering

- I årsrapporten til FAD.
- Rapport til DSB (eget skjema).

53.2 Samfunnsplanlegging

Oppdrag

- Fylkesmannen skal medvirke til at kommunene og fylkeskommunen ivaretar kravene til samfunnssikkerhet i plan- og bygningsloven og fremme innsigelse til kommunale arealplaner der dette ikke er ivaretatt.
- Fylkesmannen skal påse at samfunnssikkerhetsarbeid i kommunene iht. plan- og bygningsloven, kommunal beredskapsplikt og etter sektorlover blir sett i sammenheng, og veilede kommunene i oppfølging av samfunnssikkerhet i samfunnsplanleggingen.
- Fylkesmannen skal påse at kommunene har gjennomført helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, iht lov 25. juni 2010 nr. 45. om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) og forskrift om kommunal beredskapsplikt.
- Fylkesmannen skal samarbeide med andre samfunnssikkerhetsaktører for å ivareta statens mål og interesser i planer etter plan- og bygningsloven.
- Fylkesmannen skal påse at hensynet til klimaendringer er vurdert og fulgt opp i kommuneplanarbeidet.
- Fylkesmannen skal bistå kommunene slik at arbeidet med klimatilpasning intensiveres, herunder arbeidet med klimatilpasning i prosjekter som "Framtidens byer".
- Fylkesmannen skal holde seg oppdatert om informasjon om flom- og skredutsatte områder i fylket og bistå Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i å identifisere høyrisikoområder med tanke på prioritering av detaljkartlegging og sikring.
- Fylkesmannen skal bidra til å synliggjøre de helhetlige samfunns hensyn i forbindelse med i konsesjonssaker NVE har til behandling etter energi- og vassdragslovgivningen.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

Se ”Bakgrunnsinformasjon”, punktene:

1, 2, 15, 18, 20, 33, 35, 37, 43, 44, 45, 48, 50, 51, 52, 54, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 83

Arbeidsbeskrivelse

Fylkesmannen skal veilede og medvirke til at samfunnssikkerhet blir integrert i planarbeidet ut fra de krav som ligger i plan- og bygningsloven til etablering av kommunale og fylkeskommunale planprosesser. Videre skal Fylkesmannen formidle muligheter som ligger i plan- og bygningsloven til å oppfylle krav i bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt og videreutvikle samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet. Det er derfor viktig at Fylkesmannen medvirker i planarbeidet fra tidlig fase.

Fylkesmannen skal være aktiv i regionale planfora og sette samfunnssikkerhet og beredskap på dagsordenen. I gjennomgang av planer skal Fylkesmannen være oppmerksom på planer som er av særlig interesse for andre fagmyndigheter og vurdere felles samfunnssikkerhetsinteresser.

Fylkesmannen skal fremme innsigelse til arealplaner dersom nasjonale og regionale føringer ikke er tilfredsstillende ivarettatt, ref. kriterier for innsigelse i Fylkesmannens bruk av innsigelse for å ivareta samfunnssikkerhet i arealplanleggingen.

Når Fylkesmannen fremmer innsigelse på samfunnssikkerhetsområdet, skal aktuelle fagmyndigheter gjøres oppmerksomme på innsigelsen.

Fylkesmannen skal prioritere veiledning mot kommunene ut fra kommunestørrelse, en vurdering av utsatthet/grad av risiko i den enkelte kommune/region og/eller ut fra en vurdering av kommunenes behov for bistand, slik bl.a. kommuneundersøkelsen bidrar til å tegne et bilde av.

Fylkesmannen skal gjennom sine roller som veileder, medvirker og tilsynsmyndighet bidra til at kommunene oppfyller kravene i ny forskrift om kommunal beredskapsplikt. Det er spesielt viktig at kommunene har gjennomført en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Fylkesmannen oppfordres til å bruke geografiske informasjonssystemer (GIS) aktivt i samfunnssikkerhetsarbeidet og motivere kommunene og fylkeskommunene til å gjøre det samme.

Arealplanleggingen skal bidra til å redusere klimaendringenes trussel mot liv, helse og materielle verdier, samt samfunnsviktige funksjoner og infrastruktur.

Fylkesmennene skal som høringsinstans ovenfor NVE i konsesjonssaker etter energi- og vassdragslovgivningen avveie hensynene mellom miljø og samfunnets behov for sikker kraftforsyning.

I henhold til forskrift av 26. juni 2009 nr. 855 om konsekvensutredninger (fastsatt med hjemmel i plan- og bygningsloven), er DSB ansvarlig myndighet i de tilfellene det ikke skal utarbeides konsekvensutredning for tiltaket etter plan- og bygningsloven, og det gjelder

- etablering av integrerte kjemiske installasjoner beregnet på fremstilling av sprengstoff, jf. KU-forskriften vedlegg I, nr. 6
- oppbevaring av eksplosiver i slike mengder at oppbevaringen blir sikkerhetsrapportpliktig

etter storulykkeforskriften (dvs. 50 tonn eller mer), jf. KU-forskriften vedlegg II, pkt. 14 - virksomhet som er betinget av samtykke etter forskrift av 8. juni 2009 nr. 602 om håndtering av farlig stoff § 17, jf. KU-forskriften vedlegg II, pkt. 14.

I tilfeller hvor Fylkesmannen eller DSB vil bruke innsigelsesinstituttet i forhold til planer som medfører at sikkerheten til omgivelsene og tredjeperson ikke bli ivaretatt på en tilfredsstillende måte, skal det opprettes tett dialog mellom Fylkesmannen og DSB.

Resultatkrav

- Fylkesmannen skal medvirke i kommunale og fylkeskommunale planprosesser for å bidra til at samfunnssikkerhet følges opp i planarbeidet, og fremme innsigelse til arealplaner der hensynet til samfunnssikkerhet ikke er ivaretatt, jf. pkt. 4 kriterier i Retningslinjer for fylkesmannens bruk av innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven.
- Fylkesmannen skal i samarbeid med fylkeskommunen bidra til at FylkesROS danner grunnlag for mål og strategier i fylkesplanleggingen
- Fylkesmannen skal føre tilsyn med at kommunene har utarbeidet helhetlig ROS, jf. krav i sivilbeskyttelsesloven for oppfølging i planlegging etter plan- og bygningsloven

Rapportering

- I årsrapporten til FAD.
- Rapport til DSB (eget skjema).

Resultatområde 54 Beredskapsforberedelser

54.1 Beredskapsplaner innen samfunnssikkerhet

Oppdrag

- Fylkesmannen skal veilede og føre tilsyn med samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunene, i henhold til lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) og forskrift om kommunal beredskapsplikt
- Fylkesmannen skal bidra til samarbeid med regionale statlige etater for å etablere samordnet beredskapsplanverk på regionalt nivå
- Fylkesmannen skal tilpasse eget kriseplanverk for å sikre gjennomføring av tiltak i Sivilt beredskapssystem (SBS)
- Fylkesmannen skal delta i revisjon av oversikten over nøkkelpunkter og distriktsobjekter
- Fylkesmannen skal bidra til at det i lokale og regionale beredskapsplaner tas høyde for identifiserte risikoscenarioer i industri som håndterer farlige kjemikalier. Ved større endringer i lokale og regionale beredskapsplaner som berører virksomheter omfattet av kravene i storulykkeforskriften, skal fylkesmannen påse at beredskapsplanene er gjenstand for offentlig høring.
- Fylkesmannen skal ved behov gi nødvendige bidrag til Forsvaret for å styrke samfunnets beredskap mot krisesituasjoner i fred, mot terror og sabotasje og sikkerhetspolitiske kriser og krig under arbeidet med å videreutvikle planverk basert på Beredskapssystem for Forsvaret (BFF)

- Fylkesmannen skal bistå fylkeskommunen i arbeidet med en best mulig koordinert sivil transportberedskap.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

Se ”Bakgrunnsinformasjon”, punktene: 12, 26, 32, 33, 71, 46, 47, 48, 68, 69, 70, 84

Arbeidsbeskrivelse

Tilsyn og veiledning skal gjennomføres med bakgrunn i sivilbeskyttelsesloven.

For å oppnå et samordnet beredskapsplanverk på regionalt nivå, er det avgjørende at Fylkesmannen med utgangspunkt i FylkesROS kommuniserer et felles planleggingsgrunnlag for beredskapsplanleggingen. Fylkesmannen skal bidra til at Fylkesberedskapsrådets medlemmer planlegger ut fra et slikt felles kommunisert risiko- og sårbarhetsbilde.

Et samarbeid er etablert mellom Forsvarets operative hovedkvarter (FOH) og DSB for revisjon av nøkkelpunkter og distriktsobjekter. Det er viktig at Fylkesmannen, Forsvaret og politiet på regionalt nivå samarbeider om produktet.

Resultatkrav

- Fylkesmannens kriseplanverk skal være ajourført.
- Tilsyn med kommunenes samfunnsikkerhetsarbeid skal gjennomføres minimum hvert fjerde år.
- Fylkesmannen skal medvirke til at FylkesROS legges til grunn for samordning av beredskapsplanlegging på regionalt nivå.
- Bidra i utarbeidelse av revidert oversikt over nøkkelpunkter og distriktsobjekter.

Rapportering

- I årsrapporten til FAD.
- Rapport til DSB (eget skjema).

54.2 Øvelser

Oppdrag

- Fylkesmennene skal delta i CMX12, tentativt medio november, etter retningslinjer i eget brev fra DSB
- SNØ12 planlegges gjennomført i uke 48, aktuelle embeter blir kontaktet i eget brev fra DSB
- Fylkesmannen skal øve kommunene i krisehåndtering, blant annet med fokus på krisekommunikasjon, loggføring og rapportering.
- Fylkesmannen skal gjennomføre årlig øvelse for embetets ledergruppe og krisestab.
- Fylkesmannen skal bidra til at det gjennomføres øvelser relatert til hendelser i virksomheter som håndterer farlige kjemikalier, dette er av særskilt betydning for embeter hvor det er mange virksomheter som gir risikobidrag til fylkets samlede risikobilde.
- Fylkesmennene i Finnmark, Sogn og Fjordane, Hordaland, Vestfold, Buskerud og Østfold skal delta i planleggingen og gjennomføringen av Kystverkets havneberedskapsøvelser.

- Fylkesmannen i Hedmark, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag skal bistå NVE i planleggingen og gjennomføringen av regional øvelse med fokus på felles utfordringer for sektorene kraft, telekommunikasjon (ekom) vei, fylkesmenn og kommuner i forbindelse med uværssituasjoner som berører kritisk infrastruktur. Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal bistå NVE i planleggingen og gjennomføringen av en større regional øvelse i 2013. Oppstart av planleggingen vil skje i 2012.
- Fylkesmannen kan ta initiativ til og bidra i planleggingen av øvelser på lokalt og regionalt nivå med sivil og militær deltakelse. Fylkesmennene må arbeide for aktiv deltakelse fra både sivile, herunder frivillige organisasjoner, og militære instanser i planlegging og gjennomføring av øvelsene.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Havneberedskapsøvelse finansieres over Samferdselsdepartementets budsjett – kapittel 1300 post 72: Tilskott til samferdselsberedskap.

Bakgrunnsinformasjon

Se ”Bakgrunnsinformasjon”, punktene:

6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 19, 23, 24, 25, 26, 31, 32, 39, 40, 41, 42, 46, 47, 48, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 80,82.

Arbeidsbeskrivelse

Fylkesmannen skal differensiere mellom kommunene ut fra kommunestørrelse, en vurdering av utsatthet/grad av risiko i den enkelte kommune/region og/eller ut fra en vurdering av kommunenes behov for krisehåndteringsfremmende tiltak. Kommuneundersøkelsen kan bidra til å vise dette behovet.

Fylkesmannen har et særskilt ansvar for å bidra til forbedring av kommuneledelsens evne til å håndtere ekstraordinære hendelser og kriser. Scenarier i øvelser for kommuneledelsen skal utvikles på bakgrunn av kommunens helhetlige ROS-analyse.

Øvelsene for embetenes kriseledelse skal teste hvordan planverket og kriseorganisasjonen i embetet fungerer, samt bidra til å sikre bevissthet og kunnskap om Fylkesmannens rolle og funksjon. Fylkesmannsembetene skal ha nødvendig beredskapskompetanse og et koordinert og øvet apparat for å ivareta sin rolle ved kriser. Øvelsene i regi av NVE kan slås sammen med øvelse for kriseledelse/ledergruppe dersom disse deltar.

Havneberedskapsøvelsene vil blant annet legge vekt på havnenes planverk og tiltak til sikkerhetsbestemmelsene og ISPS-koden.

Resultatkrav

- Fylkesmannen skal minst ha gjennomført en øvelse for krisestaben i kommunene i løpet av de fire siste årene.
- Øvelse en gang årlig av Fylkesmannens krisestab/ledergruppe.
- Utpekte embeter skal delta på havneberedskapsøvelsene.
- Utvalgte embeter skal delta i gjennomføring av øvelser i samarbeid med NVE.

Rapportering

- Egen rapport etter hver øvelse.
- I årsrapporten til FAD.
- Rapport til DSB (eget skjema).

54.4 Regional samordning

Oppdrag

- Fylkesmannen skal samordne og aktivt bidra i det regionale totalforsvarssamarbeidet.
- Fylkesmannen skal aktivt bidra til å tilrettelegge for hensiktsmessig samarbeid om beredskapsforberedelser og krisehåndtering, herunder hvordan frivillige beredskapsorganisasjoner kan trekkes best mulig med i regionalt og lokalt beredskapsarbeid.
- Fylkesmennene i **Østfold, Oslo og Akershus, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder** bes om å bidra til at skogbrannovervåking fra småfly opprettholdes og videreføres.
- Fylkesmannen skal bidra i det forebyggende arbeidet med skogbrannberedskap, herunder opplyse kommunene om viktigheten av å benytte skogbrannindeksen.
- Fylkesmannen i Rogaland og Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal følge opp oppdrag fra NSM ifm klareringsmyndigheten.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

Se ”Bakgrunnsinformasjon”, punktene: 3, 21, 26, 40, 41, 68, 71, 78.

Arbeidsbeskrivelse

Justisdepartementet forventer at fylkesmannen aktivt bidrar til å skape en arena for samarbeid mellom de frivillige organisasjonene og kommune/fylke. De frivillige organisasjonene bør være representert i Fylkesberedskapsrådet, og kommunene bør oppfordres til å ha de frivillige organisasjonene med i eget beredskapsråd.

Fylkesmannen skal benytte Fylkesberedskapsrådet til drøfting av samfunnssikkerhets- og beredskapsspørsmål og for gjensidig orientering om beredskapsarbeidet. Fylkesmannen bør kontinuerlig vurdere sammensetningen av Fylkesberedskapsrådet, jf. fylkesmannsinstruksen.

Fylkesmennene skal koordinere ordningen med skogbrannovervåking og påse at det er en forpliktende avtale med bidragsytere og flytjenesten innen fylket i 2012.

Resultatkrav

- Fylkesmannen skal gjennomføre minimum ett årlig møte i Fylkesberedskapsrådet
- Fylkesmannen skal sørge for at de frivillige organisasjonene er representert i Fylkesberedskapsrådet og aktivt oppfordre kommunene til å gi de frivillige organisasjonene representasjon i eget beredskapsråd.
- Fylkesmannen skal bidra til at skogbrannovervåkingen videreføres og at kommunene orienteres.

Rapportering

- I årsrapporten til FAD.
- Rapport til DSB (eget skjema).

54.5 Felles digitalt nødnett

Oppdrag

Fylkesmannen skal i samråd med Helsedirektoratet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK), bistå kommunene med innføring av Nødnett.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

Se "Bakgrunnsinformasjon", punktene: 4, 5, 81.

Arbeidsbeskrivelse

Innføring av nytt digitalt nødnett gjennomføres trinnvis med en regional utrulling. Fase 1 og 2 er planlagt til fylkene Hedmark og Oppland, deretter Søndre Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust- og Vest-Agder. Utrulling vil videre fortsette gjennom landet med en forventet ferdigstillelse i 2015.

Direktoratene ber Fylkesmannen yte aktiv bistand i forbindelse med innføring av felles digitalt nødnett i regionene. I dette arbeidet skal Fylkesmannen vektlegge betydningen av nytt nødnett i kommunenes beredskapsarbeid, og bidra til at kommunene setter av nødvendige ressurser og budsjetter for innføring av nødnettet innen brannvesen, 110-sentraler og kommunehelsetjenesten.

I samråd med DNK og DSB, skal Fylkesmannen utrede hvilke muligheter nytt nødnett gir for å styrke kommunenes organisering av beredskap og kriseledelse, samt om det vil være behov for å oppdatere kommunenes ROS-analyser. I tillegg skal Fylkesmannen i samråd med DNK og DSB, avklare hvordan kommunenes kriseledelse best kan tilknyttes nødnettet, og avklare hvordan nødnettet best kan benyttes for å styrke det interkommunale samarbeidet.

Fylkesmannen skal bistå med lokalkunnskap ved planleggingen av nettet, med informasjon til kommunene, samt legge til rette for at det inngås abonnementer i Nødnett for aktuelle brukere i regionen.

Rapportering

- Omtales i årsrapporten til FAD.
- Beskrive aktiviteter i regi av Fylkesmannen.
- Dialog mellom DNK og Fylkesmannen etter nærmere avtale.

54.6 Atomberedskap og strålevern

Oppdrag

- Fylkesmannen skal vedlikeholde og videreutvikle egen atomberedskapskompetanse og koordinere den regionale atomberedskapsplanen.
- Fylkesmannen skal være pådriver for at kommunale atomberedskapsplaner utarbeides, oppdateres og integreres i det øvrige kommunale beredskapsplanverk. Planene skal være samordnet med sentralt og regionalt planverk.
- Fylkesberedskapssjefenes arbeidsutvalg skal lede og delta aktivt i arbeidet i *Samarbeidsutvalget – Statens strålevern og fylkesmennene om atomberedskapsplanen*. Andre embeter forventes å bidra når dette er relevant.
- Fylkesmannen skal medvirke til at hensyn til radon og ikke-ioniserende stråling ivaretas i kommunenes ROS-analyser, konsekvensutredninger og i planlegging etter plan- og bygningsloven. Fylkesmenn som ikke allerede har gjennomført slik aktivitet, skal formidle informasjon om radon og ikke-ioniserende stråling til kommunene.
- Fylkesmenn med nukleære installasjoner i fylket skal ha spesielt fokus på disse. Dette gjelder spesielt Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Fylkesmannen i Østfold og Fylkesmannen i Hordaland.
- Fylkesmennene skal bidra til å styrke atomberedskapskompetansen både lokalt og regionalt. Fylkesmennene skal utnytte midler bevilget fra Strålevernet best mulig for å bedre atomberedskapsplanen innen eget fylke og i kommunene.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).
- Særskilt finansiering fra Statens strålevern etter søknad.

Bakgrunnsinformasjon

Se ”Bakgrunnsinformasjon”, punktene: 16, 17, 20, 69, 70, 83.

Arbeidsbeskrivelse

Fylkesmannens atomberedskapsplan skal være oppdatert og utarbeidet i henhold til gjeldende plangrunnlag. I henhold til kgl.res. 17. februar 2006 ”Atomberedskap. Sentral og regional organisering”, skal Fylkesmannen aktivt bidra til å samordne planer for en effektiv iverksetting av tiltak på tvers av etatsgrensene. Plansamordning bør i hovedsak foregå på de årlige møtene i det regionale forum for koordinering av atomberedskapsplanen.

Fylkesmannen skal gjennomføre minst ett årlig tverrsektorielt møte regionalt (f.eks. ABU) med aktuelle atomsaker, samt gjennomgang av etatenes planendringer og status for plansamordning, som tema.

For å videreutvikle atomberedskapsplanen på kommunalt nivå skal Fylkesmannen veilede kommunene i deres arbeid med atomberedskap (ROS-analyser, beredskapsplaner mv). Fylkesmannen skal formidle informasjon som er nødvendig for å holde den kommunale atomberedskapsplanen oppdatert. Ytterligere virkemidler er seminar, table-top øvelser eller annen øvelsesrelatert aktivitet. Ved planlegging av kommunale atomberedskapsøvelser, kan øvelsesbanken på atomberedskap.no brukes.

Fylkesmannen skal veilede og informere kommunene om risiko knyttet til radon og ikke-ioniserende stråling, samt påse at radon og ikke-ioniserende stråling er tema i kommunenes ROS-analyser og areal- og utbyggingsplaner. Strålevernet kan bistå med foredrag og

orienteringer i felles møter med kommunene.

Fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunenes atomberedskap som del av det ordinære beredskapstilsynet som gjennomføres

Samarbeidsutvalget skal utføre oppgaver i henhold til eget mandat og virksomhetsplan. Andre fylkesmenn kan bli anmodet om å delta i prosjekt- og arbeidsgrupper.

Det skal etableres en arbeidsgruppe som skal revidere plangrunnlag og eventuelle maler for den regionale og lokale atomberedskapen. Gruppen skal ferdigstille sitt arbeide i løpet av året.

Resultatkrav

- Fylkesmannens atomberedskapsorganisasjon skal øves hvert 3. år.
- Fylkesmannen skal gjennomføre årlig møte i det regionale forum for koordinering av atomberedskapen (f.eks. ABU).
- Fylkesmannen skal delta i varslingsøvelser.
- Fylkesmannen skal ha oversikt over status for kommunenes atomberedskap.
- Fylkesmannen skal overfor kommunene ha gjennomført øvelsesrelatert aktivitet (øvelser, seminar) som bidrar til å videreutvikle kommunenes atomberedskap.

Rapportering

- I årsrapporten til FAD.
- Rapport til DSB (eget skjema). Rapport om tilleggsfinansiering til Strålevernet.

54.7 Beredskap innen kraftforsyning og flom

Oppdrag

- Fylkesmannen skal aktivt bidra til at kraftforsyningens beredskapsplaner tar hensyn til prioritering av samfunnskritiske virksomheter og at kraftforsyningsberedskap er et gjentakende tema på møter i fylkesberedskapsrådene. Fylkesmannen skal sikre et aktivt samarbeid med kraftforsyningens distriktssjef (KDS) om kraftrasjonering, øvelser og varslings.
- Fylkesmannen skal med utgangspunkt i fylkets nettselskapers planverk for kraftrasjonering ha oversikt over forventede konsekvenser av kraftrasjonering, samt planlegge for avbøtende tiltak og koordinering. Fylkesmannen skal, i samarbeid med KDS, bidra til økt oppmerksomhet på samfunnets behov for og eventuelle krav til å sikre seg selv med nødstrøm i tilfelle strømutfall.
- Fylkesmannen skal samarbeide med KDS om aktuelle beredskapstiltak, herunder planverk for rasjonering og øvelser, og skal etter behov medvirke til varslings og informasjon til andre regionale etater og kommunene om status og særskilte hendelser innen kraftforsyningen.
- Fylkesmannen skal påse at dameiernes arbeid med å utarbeide dambruddsbølgekart blir fulgt opp av de øvrige beredskaps- og redningsetatene i de berørte vassdragene.
- Fylkesmannen skal, i samarbeid med kraftforsyningens distriktssjef (KDS) gjennom fylkesberedskapsrådene og i ulike møter med andre virksomheter, bidra til økt fokus på samfunnets behov for og eventuelle krav til å sikre seg selv med nødstrøm i tilfelle korte- og langvarige strømutfall.

- NVE vil i samarbeid med fylkesberedskapssjefenes arbeidsutvalg i løpet av 2012 sette opp 4-5 regionale seminarer med fokus på kraftforsyningsberedskap, konsesjonsbehandling, ivaretagelse av interesser for samfunn, miljø, nærings- og landbruksinteresser, mv.
- NVE sender ut varsel om flom til Fylkesmannen: Fylkesmannen skal kvittere for mottatte varsler og meldinger fra NVEs flomvarslingstjeneste, og skal umiddelbart etter mottak viderefordre dem til relevante kommuner.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

Se "Bakgrunnsinformasjon", punktene: 22, 28, 29.

Arbeidsbeskrivelse

Landets nettselskaper er pålagt å ha planer for gjennomføring av kraftrasjonering. Planene krever imidlertid streng prioritering i den enkelte kommunens forsyningsområde. Dette må skje i samspill mellom nettselskap og lokale og regionale myndigheter. Derfor er det viktig at Fylkesmannen bistår kraftforsyningen med å ta opp dette spørsmålet i regionale og kommunale fora. Det er viktig at Fylkesmannen på regionalt nivå og gjennom kontakt med kommuner bidrar til å spille inn informasjon om samfunnsfunksjoner som bør forsøksvis prioriteres i forbindelse med knapphet eller bortfall av energi. I tillegg må Fylkesmannen sammen med kraftforsyningen veilede og bistå kommunene med prioritering av samfunnskritiske funksjoner, bl.a. interkommunale funksjoner, for å sikre et rasjonelt planverk for kraftrasjonering.

Resultatkrav

- Fylkesmannen skal viderevarsle i henhold til Retningslinjer for varslings- og rapporteringsprosedyrer i fredstid, DSB 1. januar 2001
- Fylkesmannen skal påse at kraftforsyningsberedskap settes på agendaen regionalt og på kommunenivå, og at beredskapsplaner er à jour.
- Fylkesmannen skal følge opp dameiere slik at dambruddsbølgekart utarbeides

Rapportering

- I årsrapporten til FAD.
- Rapport til DSB (eget skjema).

Resultatområde 55 Regional og kommunal krisehåndtering

55.1 Organisering for krisehåndtering

Oppdrag

- Fylkesmannen skal utøve krisehåndtering ut fra gitt situasjon, planer og beredskapsforberedelser.
- Fylkesmannen skal påse at kommunene har en tilfredsstillende beredskapsplan og organisering for å ivareta sine oppgaver i en krisesituasjon

- Fylkesmannen skal videreføre og videreutvikle bruken av krisestøtteverktøyet DSB-CIM, samt understøtte egne kommuner i implementering og bruk av systemet.
- Fylkesmannen skal holde pålagte instruksjoner og planer for kryptoutstyret og sambandstjenesten oppdatert.
- Kopi av oppdatert plan for kryptohåndtering skal sendes NSM

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap.1510).

Bakgrunnsinformasjon

Se ”Bakgrunnsinformasjon”, punktene:

22, 26, 27, 29, 30, 32, 34, 36, 40, 47, 49, 69, 71.

Arbeidsbeskrivelse

Alle som inngår i Fylkesmannens kriseorganisasjon må involveres i og kjenne til utarbeidede planer. Samtlige må gis størst mulig kunnskap og innsikt i intensjonene med planverket og arbeidet i krisestab. God kjennskap til planene blant aktørene gir felles grunnlag/ståsted for alle.

Kommunene skal ha en beredskapsplan som oppfyller bestemmelsene i sivilbeskyttelsesloven med forskrift.

Resultatkrav

- Personene som inngår i Fylkesmannens krisestab skal ha nødvendig kompetanse til å utøve krisehåndtering

Rapportering

- I årsrapporten til FAD.
- Rapport til DSB (eget skjema).

55.2 Krisehåndtering

Oppdrag

- Ved ekstraordinære hendelser og kriser skal Fylkesmannen utøve formålstjenlig og nødvendig samordning.
- Fylkesmannen skal under krisesituasjoner ivareta en koordinerende rolle i forbindelse med informasjonshåndtering, inklusive motta og formidle varsler.
- Fylkesmannen skal benytte krisestøtteverktøyet DSB-CIM ved ekstraordinære hendelser og kriser
- Under håndtering av krise(-r) skal Fylkesmannen være aktiv til å dele informasjon og tilby veiledning og kompetanse til kommunene.

Finansiering

Finansiert over Ffylkesmannens ordinære driftskapittel (kap.1510).

Bakgrunnsinformasjon

Se ”Bakgrunnsinformasjon”, punktene: 26, 32, 36, 40, 46, 47, 48, 69.

Arbeidsbeskrivelse

Alle som inngår i Fylkesmannens/kommunenes kriseorganisasjon må kunne tenke konsekvenser av tiltak, kunne formidle disse til berørte og kunne samhandle innen krisehåndteringen.

Ved ekstraordinære hendelser er det viktig med koordinert innsats for gjenoppretting av driften ved samfunnsviktige virksomheter. Fylkesmannen skal ved behov tilrettelegge for relevant samordning av reparasjon og gjenoppretting etter hendelser, blant annet når det gjelder telekommunikasjon og kraftforsyning. Fylkesmannen skal nytte Fylkesberedskapsrådet som forum for samordning i krisehåndtering.

Fylkesmannen skal gjennomføre opplæring i bruk av DSB-CIM i egen organisasjon og for kommunene, med fokus på logg-, plan- og varslingsmodulene.

Resultatkrav

- Fylkesmannen skal ved hendelser/kriser rapportere iht. Retningslinjer for varsling og rapportering på samordningskanal.

Rapportering

- I årsrapporten til FAD.
- Rapport til DSB (eget skjema).

55.3 Evaluering

Oppdrag

- Fylkesmannen skal i etterkant av uønskede hendelser ta initiativ til og bistå berørte kommuner i deres evaluering av egen krisehåndtering for å sikre at nødvendige forbedringer gjøres.
- Fylkesmannen skal evaluere uønskede hendelser av regional betydning.
- Fylkesmannen skal bistå DSB i arbeidet med å utarbeide evalueringsrapporter etter større uønskede hendelser.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- Relevante dokumenter i aktuelle saker

Arbeidsbeskrivelse

Evaluering av større hendelser er et vesentlig virkemiddel for å videreutvikle og styrke fremtidig forebyggende beredskapsarbeid og krisehåndteringsevne på lokalt og regionalt nivå. En hensiktsmessig kapasitetsutnyttelse under en større hendelse krever gode planverk, som

igjen krever en god ansvars- og rolleforståelse i forhold til viktige elementer som varsling, samordning, ressursoversikt, informasjonsutveksling og mediehåndtering. Fylkesmannen skal ta initiativ til innhenting av erfaringer og ev. annen egnet dokumentasjon fra større hendelser. Dette skal bidra til å identifisere læringspunkter som kan styrke planverk og krisehåndteringsevnen på lokalt og regionalt nivå. Evalueringer må følges opp, gjerne gjennom tilsyn og øvelser, for at fremtidige kriser kan håndteres på en best mulig måte.

Resultatkrav

- Fylkesmannen skal evaluere hendelser av regional betydning, og etter behov bistå berørte kommuner i deres evaluering. Dette gjøres i form av evalueringsrapporter. Det skal legges vekt på evaluering av oppdragene i 55.2.
- Fylkesmannen skal påse at kommunene oppfyller krav om evaluering etter uønskede hendelser ihht forskrift om kommunal beredskapsplikt § 8.
- Fylkesmannen skal etter behov bistå DSB med evalueringsrapporter.

Rapportering

- Evalueringen sendes DSB.